

Mange danskere vælger at udleje deres bolig, når de ikke er hjemme. Det kan give særlige oplevelser og skabe et specielt bånd mellem mennesker, mener forsker (arkivfoto).

SIMON LIND FISCHER, FORSKER I DELEØKONOMI

FAKTA

Om skribenten

Simon Lind Fischer er forsker i strategi og deleøkonomi på Erhvervsakademi Dania's turismeuddannelser. Han er særligt interesseret i tillid som koncept, og hvordan det kan skabe værdi i strategi og ledelse.

Airbnb-forsker: Alle bør prøve at dele uden at få noget igen

Deleøkonomi er en usleben diamant klar til den socialdemokratiske regering – eller en tikkende bombe under harmonien i de danske byer. Der er store interesser på spil. Det er vigtigt at udforme en strategisk praksis, der skaber mest mulig værdi til alle.

FOR ABONNENTER

Airbnb er på kun 11 år vokset fra en enkelt luftmadras i Californien til over seks millioner hjem globalt og en omsætning på flere hundred milliarder dollars. I Danmark er det primært koncentreret om København og Aarhus, men findes også i provinsen.

Edinburgh og Barcelona er på kort tid forvandlet til pengemaskiner for rige lejlighedsejere – her har deleøkonomien taget de lokales byliv som gidsel. I Barcelona kan man udleje et værelse til turister for tre gange det beløb, man får fra en fast lejer.

Digitale platforme iført deleøkonomiske klæder truer med at forandre København og Aarhus. Hele fænomenet bliver drevet frem af billige flybilletter og en Instagram-generation stærkt afhængig af at indsamle nye selfies fra unikke Airbnb-lejligheder til at fastholde opmærksomheden fra flygtige følgere. Lejlighedsejerne jagter omsætning, gæsterne jagter opmærksomhed.

Samspilsstrategi skaber magi i Aarhus

I Aarhus udspiller sig en anden scene. Her udlejer langt de fleste værter kun knap tre uger om året og tjener i snit 10.500 kr. – og de nyder det. De gør det, fordi de

finder glæde og stolthed i at være værter for deres by, fordi de får anerkendelse, og fordi det føles helt rigtigt at dele deres ressourcer.

Alle bør unde sig selv at prøve at dele uden at forvente noget til gengæld

Simon Lind Fischer, forsker i deleøkonomi

Det er bæredygtigt og giver gode lømmepenge. Det giver liv, stemning og omsætning til byens kulturinstitutioner, hoteller og cafeer, fortæller Trine Graae Lundorf, chef for storbyturisme hos Visit Aarhus, mig på mail:

»I VisitAarhus har vi valgt at gå proaktivt til hele deleøkonomiaspektet i relation til turisme. Vi indgik i januar 2019 et partnerskab med Airbnb, der står for cirka 15 procent af byens overnatninger. Det ligger i Aarhus' dna at favne udviklingen og bruge den positivt. Med samarbejdet sikrer vi blandt andet viden og adgang til et attraktivt voksende segment, der kan sprede fortællingen om Aarhus til nye verdenshjørner«.

Evnen til at vise tillid er dansk – det bør vi dyrke

Deleøkonomi er sammensat af to ord, 'dele' og 'økonomi'.

»Deleøkonomien udgør et krydsfelt mellem generøsitet og noget-for-noget-tankegangen. Derfor kan den også have et nærmest afvisende forhold til økonomisk vinding-tænkning på den ene side og antage karakter af investeringsobjekt på den anden«, siger Ole Fogh Kirkeby, professor på CBS, da jeg talte med ham i sidste uge.

Deleøkonomiens succes spiller på mange strenge såsom at markedsføre uudnyttede ressourcer, brugervenlige apps, lave priser, turisme i øjenhøjde, autentisk og personlig service. Denne kompleksitet gør deleøkonomien stærk, men også vanskelig at overskue og håndtere.

Flere aktører afventer situationen for at se, om deleøkonomien er en forbigående trend. Det kan dog vise sig at være en farlig strategi, da deleøkonomiens fremgang går hånd i hånd med digitaliseringen.

Ifølge Henrik Pahus, forsker på Erhvervsakademi Dania, er deleøkonomien dybt forankret i den danske kulturelle identitet:

»Debatten om deleøkonomi fokuserer ofte på, at det er et fremmed amerikansk fænomen, men i virkeligheden er den fundamentale essens i deleøkonomi dansk. Vi er langt mere tillidsfulde, og tillid er hjørnестenen i deleøkonomi. Hvis vi kan omfavne deleøkonomien og støtte den politisk, kan det bidrage til, vi bliver kendt som en bæredygtig, tillidsfuld og lykkelig destination«.

Som eksempel nævner de tyske turister ofte med glæde i stemmen, at det giver en særlig stemning, at man kan handle friske grøntsager i danskernes ubemandede boder i de små byer langs vestkysten. Det generøse og smukke værtsskab er meget mere end den rette pris og kvalitet.

Foto: Simon Lind Fischer. Grøntsags- og krydderurtebod ved Vestkysten.

Det er en sansende kulturel oplevelse, hvor stemning og oprigtighed, traditioner og godhed udgør en symfonisk enhed, som gæsten åbent tager ind i sit hjerte og tager med sig videre i livet. Det kan være, gæsten giver noget tilbage til værten. Det kan også være, gæsten giver noget videre til andre på sin vej.

Airbnb formår at skabe et fællesskab, hvor gæsterne bruger mere tid på ratings og beskrivelser af oplevelsen. Brugernes lyst til at bidrage gør det lettere at vælge det rigtige match for den næste gæst. Evnen til at skabe fællesskaber, hvor alle bidrager, må være relevant at se nærmere på for den nye regering.

Hvad bør regeringen gøre?

Deleøkonomi er mere end Airbnb, og det er pudsigt, hvor forskelligt regeringer har reageret på fænomenet.

I Egypten har Uber bidraget til at skabe bedre infrastruktur ved at investere i bedre veje og et nyt gps-system. I Miami har Uber skabt 30 procent mindre trafik og løst manglen på p-pladser. I Danmark har man vurderet hensynet til at bevare eksisterende arbejdspladser højere end udvikling af konkurrencen og kundeoplevelsen.

Det står dog klart, at der er en kæmpe mulighed i at samskabe med deleøkonomien og få den til at bidrage til et rigere samfund. Evnen til at få mennesker til at dele deres ressourcer på en hensigtsmæssig måde er guld værd for både virksomheder, samfund og mennesker. Alle bør unde sig selv at prøve at dele uden at forvente noget til gengæld. Det er en særlig oplevelse og kan skabe et særligt bånd mellem mennesker. Man bliver en god rollemodel af at gå forrest og vise generøsitet, og man får det godt med sig selv.

Jeg vil gerne opfordre til, at man hverken bandlyser deleøkonomi eller giver den frit spil, da det vil skade Danmark. I stedet bør man vælge en integreret strategi, hvor alle aktører med afsæt i vores høje tillid og stærke digitale evner samskaber fremtidens Danmark. Der er et enestående potentiale i at skabe et samfund, der er dygtigt til at dele.